

Artikel 2.1 (blz 16) Reactie:

Twee derde van het gasverbruik door Nederlandse bedrijven en instellingen is vrijgesteld van energiebelasting. Voor grootverbruikers die nog wél worden belast, geldt een veel lager tarief dan voor andere bedrijven. De grootste vervuilers profiteren het meest van voordelen. Daar zit geen enkele rechtvaardigheid in. Bij het afschaffen van deze belastingvoordele, kan dit vrijgemaakte geld doorschuiven naar mensen/gezinnen met lage inkomens voor de het noodzakelijke en dure isoleren van hun Huizen.

Artikel 2.4: (blz, 19) Reactie:

De Nederlandse staat steunt met exportkredietverzekeringen (via Atradius DSB) projecten van Nederlandse bedrijven in landen waar risicovolle situaties heersen die het slagen van hun project bedreigen. Bijvoorbeeld Total in Mozambique. Het grootste deel van die steun gaat naar vervuilende bedrijven in de fossiele industrie. Als dit kabinet daarom zou besluiten om geen olie- en gasgerelateerde steun te verlenen, helpt dat Atradius enorm om de energietransitie in de buitenlandse handel/investeringen te bevorderen.

3. Artikel 3.3: De Transitie in Sectoren - Internationale lucht- en Scheepvaart (blz. 44) Reactie:

Kerosine, een fossiele brandstof van het vliegverkeer, is nog steeds vrijgesteld van BTW. Dit kan niet langer. Op stroom voor treinen en benzine en LPG voor auto's wordt wél BTW geheven. Ook wordt er geen belasting geheven over vliegtickets (zowel voor binnenlandse als buitenlandse vluchten); ook daarover moet BTW geheven worden. Gezien de omvang van het vliegverkeer in Nederland zal dat een enorme nieuwe inkomstenbron opleveren, die gebruikt kan worden voor het ontwikkelen van duurzame mobiliteitsoplossingen (zoals beter en goedkoper openbaar vervoer). Prijsverhogingen zullen een positief effect hebben op vermindering van het aantal verkochte tickets en daarmee het aantal vluchten.

Artikel 3.3: De Transitie in Sectoren: De industrie moet verduurzamen (blz. 37) Reactie:

Het Nederlandse staatsbedrijf Energiebeheer Nederland (EBN), voor 100% eigendom van de staat, is zelf intens actief in de opsporing en winning van gas en olie in Nederland en het Nederlandse deel van de Continentale Plaat. Deze vorm van economie bedrijven is oud en niet meer van deze tijd. Door de ecologische crisis die zich nu voltrekt moet het EBN mee-investeren in onderzoek en ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen. Dan kunnen industriële bedrijven in Nederland weer floreren zonder verder te vervuilen.

Artikel 3.5: (blz. 52) Reactie:

De Nederlandse overheid is nog steeds grootaandeelhouder (40% +) van ABN AMRO, en heeft dus een grote sturende invloed op het financieringsbeleid van deze bank. Zoals meer gaan investeren in ondernemingen met plannen voor de opbouw van circulaire economie. ABN AMRO is de laatste jaren juist minder gaan investeren in fossiele projecten maar dit leidde niet tot meer financiering van hernieuwbare energie. Voor de ING geldt hetzelfde, met die kanttekening dat de Nederlandse

overheid geen grootaandeelhouder is. Maar met wetgeving kan ook deze bank gedwongen worden meer te gaan investeren in een circulaire economie.

Artikel 5.1: (blz 71) Reactie: Het is fijn dat het Burgerberaad er nu echt gaat komen, maar ik pleit hierbij voor een *jaarlijks* burgerberaad. Dat is een veel inclusievere consultatiemethode. Doordat deze internetconsultatie nauwelijks openbaar bekend gemaakt is, en onduidelijk is in haar besluitvorming, is er een ernstig risico dat de lobby van grote bedrijven makkelijk invloed uit kunnen oefenen. Hierdoor is dit weinig democratisch of inclusief.